

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

SLUŽBA ZA PREISKOVANJE LETALSKIH NESREČ IN INCIDENTOV

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 89
E: gp.mzip@gov.si
www.mzip.gov.si

Številka: 37200-7/2013/16-00121171
Datum: 25.02.2014

POVZETEK KONČNEGA POROČILA

O PREISKAVI LETALSKE NESREČE

ULN MOTORNEGA LETALA »VIRUS 912«

REGISTRARSKE OZNAKE S5-PEW, KI SE JE PRIPETILA

08.09.2013

NA LETALIŠČU EDVARDA RUSJANA MARIBOR

» 2013 «

UVOD

Končno poročilo o preiskavi letalske nesreče vsebuje dejstva, analizo, vzroke in varnostna priporočila, ki jih je ugotovila komisija za preiskovanje letalske nesreče glede na okoliščine v katerih se je nesreča pripetila.

V skladu s točko št. 3.1. poglavja št. 3. desete izdaje Priloge št. 13 k Čikaški Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, 1. členom Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ter razveljavitvi Direktive 94/56/ES, četrtim odstavkom 137. člena Zakona o letalstvu (Uradni list. RS, št. 81/2010 UPB-4), 2. členom Uredbe o preiskovanju letalskih nesreč, resnih incidentov in incidentov (Uradni list RS, št. 72/03 in 110/05) ni namen končnega poročila o preiskavi letalske nesreče ugotavljanje krivde ali individualne oziroma kolektivne odgovornosti.

Osnovni cilj končnega poročila o preiskavi letalske nesreče je preprečevanje letalskih nesreč ter zmanjšanje tveganj v prihodnosti.

Nedvomno mora končno poročilo o preiskavi letalske nesreče koristiti varnosti letenja.

Pomembno je, da se končno poročilo o preiskavi letalske nesreče uporablja za preprečevanje letalskih nesreč. Uporaba končnega poročila o preiskavi letalske nesreče v druge namene namreč lahko privede do napačne interpretacije.

SESTAVA KOMISIJE ZA PREISKOVANJE LETALSKE NESREČE

Vodja Službe za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov pri Ministrstvu za infrastrukturo in prostor je na podlagi četrtega odstavka 5. člena Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega Parlamenta in Sveta o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu, tretjega odstavka 138. člena Zakona o letalstvu - uradno prečiščeno besedilo (Zlet-UPB4) (Uradni list RS, št. 81/2010) in na podlagi 7. člena Uredbe o preiskovanju letalskih nesreč, resnih incidentov in incidentov (Uradni list RS, št. 72/03 in 110/05) s sklepom št. 37200-7/2013/1-00121171 dne 20.09.2013 imenoval komisijo za preiskovanje letalske nesreče ULN / Ultralahkega motornega letala Virus 912, registrske oznake S5-PEW, ki se je pripetila 08.09.2013 po pristanku na letališču Edvarda Rusjana Maribor z namenom preiskovanja okoliščin v katerih se je nesreča pripetila, ugotavljanja vzrokov letalske nesreče in pripravo varnostnih priporočil za preprečevanje tovrstnih letalskih nesreč v prihodnje.

Sestava komisije:

- 1. Roman ROVANŠEK**, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Služba za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov, Vodja službe, Podsekretar – preiskovalec letalskih nesreč in incidentov, **glavni preiskovalec.**

I. SPLOŠNO

Dne 08.09.2013 ob 12:38 uri po lokalnem času je pilot s sopotnico z ultralahkim motornim letalom Virus 912, registrske oznake S5-PEW pristal v smeri 14 na vzletno pristajalni stezi letališča Edvarda Rusjana Maribor. Po pristanku je pilot od pristojne kontrole zračnega prometa prejel dovoljenje za prosto vožnjo proti Letalskemu centru Maribor. Drsna daljinsko vodena vrata skozi katera je prehod iz območja letališča proti Letalskemu centru Maribor so bila zaprta. Pilot je letalo pred vrati zaustavil in ugasnil motor. V fazi zaustavitve motorja je sopotnica izstopila iz letala z namenom, da bi odprla vrata. Pri hoji proti vratom v območju še delujočega motorja je sopotnico po levi rami udaril propeler motorja. Pri stiku s propelerjem je sopotnica utrpela manjšo odrgnino leve rame. En krak propelerja se je pri dotiku s sopotnico zlomil.

Slika 1. Ultralahko motorno letalo Virus 912, registrske oznake S5-PEW

II. UGOTOVITVE:

1. Pri pregledu dokumentacije naloga za let pri Letalskem centru Maribor je bilo ugotovljeno, da je imel pilot od odgovorne osebe dne 08.09.2013 odobren polet s sopotnico za maršuto Maribor – Novo Mesto – Maribor z ultralahkim motornim letalom Virus 912 , registrske oznake S5-PEW.
2. Pilot, vodja zrakoplova je imel dna dan nesreče veljavno dovoljenje pilota ULN. Privilegije iz dovoljenja je pilot uveljavljal z veljavnim zdravniškim spričevalom za 2. razred.
3. Ultralahko motorno letalo VIRUS 912, registrske oznake S5- PEW je imelo na dan nesreče veljavno dovoljenje za letenje.
4. Radijska zveza med pilotom in pristojno kontrolo zračnega prometa na letališču Edvarda Rusjana Maribor je bila vzpostavljena in je delovala brezhibno.
5. Drsna daljinsko vodena vrata skozi katera je prehod iz območja letališča Edvarda Rusjana Maribor proti letalskemu centru Maribor so bila v času vožnje ULN motornega letala iz vzletno pristajalne steze proti letalskemu centru Maribor zaprta.
6. Pilot je letalo zaustavil pred drsnimi daljinsko vodenimi vrati in ugasnil motor. Še ne pri popolni zaustavitvi motorja in s tem propelerja je sopotnica izstopila iz letala z namenom, da bi odprla vrata. Pri hoji proti vratom je sopotnico po levi rami udaril propeler motorja.

Slika 2. Drsna daljinsko vodena vrata na razmejitveni točki Letalskega centra Maribor

III. DEJSTVA

Na podlagi ugotovitev v preiskavi so ugotovljena naslednja dejstva:

1. Pilot, vodja zrakoplova je dovolil sopotnici izstop iz letala pred popolno zaustavitvijo motorja, kar je bil vzrok, da je sopotnica prišla v stik z delujočim propelerjem.
2. Upravljanje z daljinsko vodenimi vrati se ni izvajalo v skladu z določili potrjenega varnostnega programa letališča Edvarda Rusjana Maribor.

IV. ZAKLJUČKI

Neposredni vzrok nesreče:

Izstop sopotnice iz letala in njeno gibanje v območju delovanja motorja.

Posredni vzroki nesreče:

1. Pilot, vodja zrakoplova je dovolil sopotnici izstop iz letala pred popolno zaustavitvijo motorja, kar je bil vzrok, da je sopotnica prišla v stik z delujočim propelerjem.
2. Upravljanje z daljinsko vodenimi vrati se ni izvajalo v skladu z določili potrjenega varnostnega programa letališča Edvarda Rusjana Maribor.

V. VARNOSTNA PRIPOROČILA

1. Z vidika izboljšanja letalske varnosti in preprečitve nastanka tovrstnih nesreč v bodoče naj Letalski center Maribor takoj sprejme ustrezne varnostne ukrepe in jih opredeli v navodilih v katerih bodo vsi piloti seznanjeni s predpisanimi postopki upravljanja z daljinsko vodenimi vrati na razmejivni točki Letalskega centra Maribor.
2. Javna agencija za civilno letalstvo naj opravi upravno strokovni nadzor izvajanja postopkov upravljanja z daljinsko vodenimi vrati na razmejivni točki Letalskega centra Maribor.